

R O M Â N I A
CURTEA DE APEL ORADEA
SECȚIA I CIVILĂ

ECLI:RO:CAORA:2021:002.000827

Număr operator de date cu caracter personal 3159

Dosar nr. 1895/111/2019

DECIZIA CIVILĂ NR. 827/2021-Ap

Ședința publică din 24 iunie 2021

Instanța constituită din:

Președinte: Moșincat Eugenia - judecător

Judecător: Stan Aurelia Lenuța

Grefier: Ilea Florina

Pe rol fiind pronunțarea asupra apelului civil declarat de apelanții reclamanți SECARĂ CORIOLAN și SECARĂ NELA MIRELA, ambii cu domiciliul în (...) și cu domiciliul procedural ales în Oradea, str. Primăriei nr. 6, ap. 4, jud. Bihor la avocat Romoșan Florica în contradictoriu cu intimații pârâți STATUL ROMÂN PRIN MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE, cu sediul în București, sector 5, Bd. Libertății nr. 16, MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE reprezentat de DIRECȚIA GENERALĂ REGIONALĂ A FINANTELOR PUBLICE CLUJ NAPOCA prin ADMINISTRAȚIA JUDEȚEANĂ A FINANTELOR PUBLICE BIHOR cu sediul în Oradea, str. Dimitrie Cantemir nr. 2B, jud. Bihor, împotriva sentinței civile nr. 33/C din data de 27.02.2020, pronunțată de Tribunalul Bihor, în dosar nr. 1895/111/2019, prin care s-a respins cererea, având ca obiect pretenții.

Se constată că dezbaterile cauzei a avut loc la data de 10 iunie 2021, dată la care părțile prezente au pus concluzii consemnate în încheierea de ședință de la acea dată și când în vederea deliberării și pentru ca părțile să aibă posibilitatea să depună la dosar concluzii scrise a fost amânată pronunțarea hotărârii pentru data de azi, 24 iunie 2021, după care:

CURTEA DE APEL
DELIBERÂND:

Asupra apelului civil de față, constată următoarele:

Prin sentința civilă nr. 33/C din data de 27.02.2020, pronunțată de Tribunalul Bihor a respins excepția lipsei calității procesuale pasive a Statului Român.

S-a respins ca nefondată cererea formulată de reclamanții Secară Coriolan și Secară Nela Mirela, în contradictoriu cu pârâțul Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice.

Pentru a pronunța această hotărâre, prima instanță a reținut următoarele:

Instanța a respins excepția lipsei calității procesuale pasive a pârâțului invocată de acesta, raportat la faptul că Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice are calitatea de garant al îndeplinirii justiției și este titularul acțiunii penale, care a pierdut procesul, iar ministerul reprezintă statul în orice alte situații în care acesta participă nemijlocit, conform art. 3 alin. 1 pct. 81 HG nr. 34/2009.

Potrivit art. 538 CPP, persoana care a fost condamnată definitiv are dreptul la repararea pagubei în caz de eroare judiciară dacă în urma rejudecării cauzei, s-a pronunțat o hotărâre definitivă de achitare.

Constatarea unei erori judiciare naște în sarcina statului obligația de a repara paguba creată, chiar și în absența oricărei încălcări a dreptului la un proces echitabil de către instanța de judecată, în baza răspunderii obiective, independent de culpă, care se explică și se întemeiază pe obligația de

garanție în sarcina statului, care are ca suport riscul de activitate a serviciului public de înfăptuire a justiției, conform deciziei nr. 374/2019 a Curții Constituționale a României.

Legiuitorul a reglementat în mod expres și limitativ doar situația persoanei care a fost condamnată definitiv, dacă în urma rejudecării cauzei s-a pronunțat o hotărâre definitivă de achitare, ceea ce nu are semnificația unei încălcări a dreptății ca valoare supremă în statul de drept și nici a unei limitări a accesului liber la justiție, garantat de art.21 din Constituție, potrivit aceleiași decizii.

Prin Decizia nr.45 din 30 ianuarie 2018, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.199 din 5 martie 2018, paragraful 216, Curtea Constituțională a României a statuat că eroarea judiciară este o noțiune care presupune o abatere de o anumită gravitate de la interpretarea și aplicarea normelor legale, indiferent că sunt de procedură sau substanțiale, dar care produc consecințe grave asupra drepturilor și libertăților fundamentale.

Art. 52 alin. (3) din Constituția României stabilește răspunderea patrimonială a statului pentru prejudiciile cauzate prin erori judiciare, aceeași prevedere fiind preluată și de art. 96 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare. Din interpretarea *a contrario* a textului art. 52 alin. (3) din Constituția României, republicată, precum și din cea sistematică a tezelor deficiente de art. 52 din Constituție, în integralitatea sa, se reține că statul poate fi tras la răspundere în cazul vătămarilor cauzate prin erori judiciare.

Așadar, în conformitate cu dreptul național, statul român răspunde pentru prejudiciile cauzate unui inculpat într-un proces penal doar în temeiul și în condițiile reglementării speciale referitoare la răspunderea pentru erorile judiciare, iar nu în temeiul normelor generale de drept civil privind răspunderea delictuală.

Art. 96 din Lg. Nr. 303/2004, prevede următoarele:

1) Statul răspunde patrimonial pentru prejudiciile cauzate prin erorile judiciare.

(3) Există eroare judiciară atunci când:

a) s-a dispus în cadrul procesului efectuarea de acte procesuale cu încălcarea evidentă a dispozițiilor legale de drept material și procesual, prin care au fost încălcate grav drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanei, producându-se o vătămare care nu a putut fi remediată printr-o cale de atac ordinară sau extraordinară;

b) s-a pronunțat o hotărâre judecătorească definitivă în mod evident contrară legii sau situației de fapt care rezultă din probe administrate în cauză, prin care au fost afectate grav drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanei, vătămare care nu a putut fi remediată printr-o cale de atac ordinară sau extraordinară.

(4) Prin Codul de procedură civilă și Codul de procedură penală, precum și prin alte legi speciale pot fi reglementate ipoteze specifice în care există eroare judiciară.

(5) Pentru repararea prejudiciului, persoana vătămată se poate îndrepta cu acțiune numai împotriva statului, reprezentat prin Ministerul Finanțelor Publice.

Reținând că în ce privește cauzele penale, procedura reparării prejudiciului este reglementată de art. 538 și următoarele CPP, iar reclamanții nu au fost condamnați definitiv și ulterior achitați iar în privința privării de libertate nu s-a constata caracterul ilegal al acesteia, în condițiile prevăzute de art. 539 CPP, neexistând o ordonanță a procurorului sau o hotărâre judecătorească în acest sens, tribunalul a respins cererea de acordare a despăgubirilor pentru erori judiciare.

Referitor la cazurile de tragere la răspundere a statului reglementate de art. 96 din Lg. Nr. 303/2004, tribunalul a constatat că nu ne aflăm în situația în care să existe o încălcare evidentă a dispozițiilor legale de drept material și procesual, prin care au fost încălcate grav drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanei, producându-se o vătămare care nu a putut fi remediată printr-o cale de atac ordinară sau extraordinară.

Faptul că s-au derulat proceduri penale care au necesitat administrarea unui probatoriu mai vast, inclusiv interceptări și privarea de libertate urmate de o condamnare în primă instanță și o achitare ulterioară s-a apreciat că nu sunt un argument în acest sens.

Mai mult, s-a reținut că nu se invocă faptul că instanța de apel care a soluționat calea de atac a fost în imposibilitatea de a remedia pretense vătămări, urmare a unor încălcări evidente a dispozițiilor legale de drept material și procesual.

De asemenea, instanța a arătat că nu s-a putut reține faptul că s-a pronunțat o hotărâre judecătorească definitivă în mod evident contrară legii sau situației de fapt care rezultă din probele administrate în cauză, prin care au fost afectate grav drepturile, libertățile și interesele legitime ale persoanei, vătămare care nu a putut fi remediată printr-o cale de atac ordinară sau extraordinară, hotărârea de condamnare nefiind o hotărâre definitivă.

În legătură cu obligația respectării prezumției de nevinovăție în cadrul procesului de informare a opiniei publice în legătură cu procedurile juridice, CEDO a dezvoltat o bogată jurisprudență, stabilind o serie de principii generale.

Astfel, în cauza *Alenet de Ribemont c. Franței*, Curtea a arătat că libertatea de exprimare garantată de art. 10 din Convenție include și libertatea de a primi sau comunica informații. Art. 6 paragraful 2 nu poate împiedica autoritățile să informeze publicul cu privire la anchetele penale în curs, dar le cere să o facă cu toată discreția și rezerva necesare pentru a respecta prezumția de nevinovăție.

În acest sens, Curtea a arătat (*Khuzhin c. Rusiei*, *Lavents c. Letoniei*, *Daktaras c. Lituaniei*, *Y.B. și alții c. Turciei*) că prezumția interzice pronunțarea prematură a instanței cu privire la vinovăția celui acuzat, dar se aplică și celorlalți oficiali publici dacă aceste declarații sunt în legătură cu procedurile penale în desfășurare și dacă prin ele se încurajează opinia publică să considere că suspectul este vinovat și se prejudecă cauza înainte ca autoritatea publică competentă să se pronunțe. Prezumția de nevinovăție este încălcată ori de câte ori într-o decizie judiciară ori declarație publică este iterată opinia că acuzatul este vinovat fără ca această vinovăție să fi fost stabilită în conformitate cu legea, ceea ce nu este cazul în speța de față, mai mult, reclamanta nu a depus niciun comunicat de presă.

Faptul că se invocă existența unor articole de presă – s-a depus un articol din martie 2013 - care s-ar fi bazat pe anumite surse din cadrul parchetului s-a apreciat că nu este un motiv suficient pentru a atrage răspunderea statului întrucât statul nu este răspunzător de publicațiile unor trusturi de presă private și totodată nu este reglementată nici cenzura din partea statului.

Referitor la încălcarea dreptului la un proces echitabil, sub aspectul termenului rezonabil, instanța europeană a precizat că aprecierea caracterului rezonabil al duratei unei proceduri judiciare trebuie să fie făcută în fiecare cauză în parte, în funcție de circumstanțele sale, precum și prin raportare la criteriile consacrate în materie de jurisprudența Curții, și anume:

- complexitatea cauzei în fapt și în drept,
- comportamentul părților în proces,
- comportamentul autorităților statale competente.

Astfel, a reținut instanța că rezonabilitatea duratei procedurilor judiciare nu poate fi apreciată în abstract ci trebuie realizată în fiecare cauză în parte, în funcție de circumstanțele sale concrete (cauza *Bartenbach contra Austriei*, hotărâre din 20 martie 2008, cauza *Tudorache contra României*, hotărâre din 29 septembrie 2005).

În ceea ce privește termenul rezonabil în materie penală, art.6 paragraf 1 din Convenție recunoaște oricărei persoane învinuite de săvârșirea unei infracțiuni dreptul de a obține, într-un termen rezonabil, o decizie definitivă cu privire la temeinicia și legalitatea acuzației ce i se aduce.

Însă, aprecierea trebuie să ia în calcul justul echilibru ce trebuie menținut între exigența celerității procedurilor judecătorești și principiul general al unei bune administrări a justiției, în egală măsură consacrat de art.6. (cauza *Boddaert contra Belgiei*, hotărâre din 12 octombrie 1992, cauza *CP. și alții contra Franței*, hotărâre din 1 august 2000).

Cu privire la durata procedurii, așa cum se arată și în cauza *Reiner și alții împotriva României*, natura rezonabilă se apreciază în funcție de circumstanțele cauzei și având în vedere criteriile

consacrate de jurisprudența Curții Europene, în special complexitatea cauzei, comportamentul reclamantului și al autorităților competente.

Așadar analiza caracterului rezonabil al termenului, trebuie să se realizeze în concreto, prin raportare la circumstanțele speciale ale fiecărei cauze, folosind însă criteriile reținute de către Curtea Europeană, respectiv: natura cauzei, importanța pe care aceasta o prezintă pentru reclamant, complexitatea cauzei, care este atestată de regulă de numărul celor acuzați și al martorilor, de volumul dosarului, de dificultățile ce țin de administrarea probelor, de investigațiile ce trebuie desfășurate și de o eventuală dimensiune internațională a cauzei; comportamentul reclamantului, care trebuie să facă dovada faptului că a depus toate diligentele necesare în vederea derulării normale a procedurilor, precum și comportamentul autorităților.

Tribunalul a constatat că legiuitorul român a introdus instituția contestației privind durata procesului penal.

Această nouă instituție este o continuare a principiului enunțat deja la art. 8 din Noul Cod de Procedură Penală, care instituie în sarcina organelor judiciare obligația de a desfășura urmărirea penală și judecata cu respectarea garanțiilor și a drepturilor părților și subiecților procesuali, astfel încât să fie constatate la timp și în mod complet faptele care constituie infracțiuni, nici o persoană nevinovată să nu fie trasă la răspundere penală, iar orice persoană care a săvârșit o infracțiune să fie pedepsită potrivit legii, într-un termen rezonabil.

Sintagma finală din articolul 8 este o noutate, întrucât restul reglementării își găsește corespondență perfectă în art. 1 alin. 1 din Codul de Procedură Penală 1968. Așadar, preocuparea legiuitorului român, pentru soluționarea cu celeritate a proceselor penale este una evidentă.

Instituția prin care se dă eficiență acestui principiu se regăsește tot în dispozițiile Noului Cod de Procedură Penală, respectiv la art. 488 ind. 1 și urm. – contestația privind durata procesului penal.

Această instituție nou introdusă în procedura penală are ca obiect constatarea încălcării dreptului la soluționarea procesului într-un termen rezonabil, iar remediul efectiv urmare al acestei încălcări este accelerarea procedurii.

Noțiunea de durată rezonabilă nu a cunoscut o cuantificare exactă, nici în jurisprudența națională, nici în cea internațională, însă prin instituția nou introdusă în procedura penală română, se pare că legiuitorul român a rezolvat problema acestei noțiuni.

În acest sens, la art. 488 ind. 1 alin. 3 din Noul Cod de Procedură Penală, s-a prevăzut că durata rezonabilă în care ar trebui să se îndeplinească urmărirea penală sau judecata este depășită, respectiv o contestație privind durata procesului penal poate fi formulată, dacă a trecut cel puțin un an de la începerea urmăririi penale, sau de la trimiterea în judecată, pentru cauzele aflate în cursul urmăririi penale, respectiv în cursul judecării în primă instanță, sau dacă a trecut cel puțin 6 luni de la sesizarea instanței cu o cale de atac, pentru cauzele aflate în căile de atac ordinare sau extraordinare.

Cu alte cuvinte, respectarea termenului de 1 an, respectiv de 6 luni, pentru formularea unei contestații privind durata procesului penal, reprezintă o condiție de admisibilitate pentru aceasta procedură.

Punctul de plecare pentru analizarea acestei durate rezonabile este dat de începerea urmăririi penale, pentru cauzele aflate în cursul urmăririi penale, de trimiterea în judecată pentru cauzele aflate în cursul judecării, respectiv de sesizarea instanței cu o cale de atac, pentru cauzele aflate în căile de atac ordinare sau extraordinare.

Instituția contestației privind durata procesului penal nu este un mecanism de sancționare a organului judiciar care a tergiversat soluționarea cauzei, ci scopul acestei instituții este impulsivarea desfășurării procesului penal, astfel că în situația în care judecătorul ar fi apreciat contestația ca fiind întemeiată, acesta ar fi stabilit un termen în care procurorul sau instanța de judecată trebuia să rezolve cauza.

Tribunalul a constatat că reclamantii nu au uzat de calea contestației privind tergiversarea procesului, după introducerea acestei instituții, ocazie cu care judecătorul competent în materie penală

ar fi constatat dacă au existat perioade de inactivitate, nejustificate, care au determinat tergiversarea soluționării procesului penal.

Reținând nemulțumirea legată de durata de 5 ani a procesului penal, dublată de lipsa contestației privind tergiversarea procesului, instanța a constatat că un termen de 5 ani, perioadă în care s-au efectuat acte de urmărire penală, s-a soluționat atât fondul cât și apelul nu poate fi considerată ca având un caracter excesiv, raportat și la natura faptei cercetate și probatoriul amplu și dinamic care a fost administrat.

Totodată, nu s-a putut reține că prin procedurile de urmărire penală și procedurile judiciare, inerente aflării adevărului, s-ar fi încălcat reclamanților dreptul la viață privată. Soluția de achitare nu atrage răspunderea statului pentru că anterior au fost demarate proceduri de urmărire penală și proceduri judiciare.

Nici susținerea că interceptările s-ar fi efectuat după ce faptele s-au prescris s-a apreciat că nu este un motiv pentru a se reține încălcarea vieții private de vreme ce au fost efectuate în cadrul unui dosar de urmărire penală pentru aflarea adevărului, iar analiza acestor probe a fost utilă în contextul în care reclamanții au dorit ulterior continuarea procesului pentru a-și dovedi nevinovăția, ceea ce presupune administrarea unor probe cu privire la fondul cauzei.

Raportat la cazurile în care statul poate răspunde, având în vedere că instanța nu a putut reține nicio faptă ilicită a statului care să dea dreptul despăgubirilor materiale sau morale cerute de reclamanți, pentru aceste motive de fapt și de drept, tribunalul a respins excepția lipsei calității procesuale pasive a pârâtului invocată de acesta și a respins cererea.

Împotriva acestei hotărâri au formulat apel reclamanții SECARĂ CORIOLAN și SECARĂ NELA MIRELA, solicitând admiterea apelului, schimbarea în tot a sentinței atacate, în sensul admiterii acțiunii astfel cum a fost formulată și precizată.

Prin apelul declarat s-au adus hotărârii atacate următoarele critici:

- în mod cu totul nefondat a reținut instanța de fond că nu a existat o încălcare a dispozițiilor legale de drept material și procedural, câtă vreme prin decizia nr.368/A/2018, instanța de control judiciar a constatat contrariul;

- întregul proces penal a fost pornit cu rea-credință, iar măsurile procesuale luate ulterior le-au cauzat prejudicii considerabile pe toate planurile;

- reținerea instanței de fond în sensul că apelanții ar avea o culpă în prelungirea duratei procesului nu este legală, astfel chiar dacă au solicitat continuarea procesului penal având în vedere că s-a împlinit constatarea prescripției răspunderii penale pentru faptele ce au făcut obiectul dosarului penal nr.2635/111/2014, nu se poate reține vreo rea-credință în încercarea de a-și dovedi nevinovăția, sens în care precizează că au solicitat continuarea procesului penal la termenul de judecată din 29 iunie 2018, iar pronunțarea deciziei nr.368/A/2018 a Curții de Apel Oradea a avut loc la data de 10 august 2018, apelanții îndeplinindu-și toate obligațiile dispuse de organele judiciare, au respectat toate măsurile luate împotriva lor și au participat activ la soluționarea cauzei, manifestând un real interes în ce privește administrarea de probe și dovedirea nevinovăției;

- urmare publicării unui articol în Bihoreanul, la data de 28 martie 2013, s-a schimbat considerabil modalitatea în care ei erau percepuți în societate, în sensul că există certitudinea că au comis faptele imputate de organele de urmărire penală, astfel relațiile comerciale s-au degradat, fiind relevant impactul ireversibil pe care articolele de presă și respectiv încălcarea prezumției de nevinovăție le-au avut asupra stării materiale atât a apelanților cât și a societăților comerciale a căror asociați sunt, în special a SC Artpel SRL, confirmate de înscrisurile anexate cererii;

- odată cu începerea procesului penal și ulterior diagnosticarea apelantei cu boli grave de sănătate, a fost prioritară achitarea cheltuielilor la care au fost obligați, astfel că s-au aflat în situația să piardă terenul intravilan precum și toată investiția asupra clădirii, evaluate la suma de 1.300.000 euro, inclusiv aportul apelantului în cuantum de 52.000 euro;

- greutățile menționate, cu care nu s-ar fi confruntat dacă nu li s-ar fi întocmit cu rea-credință un dosar penal, s-au concretizat și în imposibilitatea de plată a creditului imobiliar contractat pentru achiziționarea apartamentului situat în (...), în privința căruia, odată cu declanșarea procesului penal, dispunându-se instituirea unui sechestru penal;

- invocă art. 6 paragraful II din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, sens în care învederează că a fost încălcat principiul prezumției de nevinovăție, având în vedere conduita organului de urmărire penală care nu doar că a pus la dispoziția presei informații din ancheta penală aflată în desfășurare, dar a și lăsat să se creadă, fără nicio îndoială, că sunt vinovați de săvârșirea presupuselor fapte;

- nu s-au bucurat de gradul minim de protecție împotriva arbitrarului impus de art. 8 din Convenție, prevedere ce a fost încălcată, întrucât au fost ignorate probele constând în existența suportilor optici și notele de redare a convorbirilor telefonice interceptate aferente încheierii penale nr.44/09.06.2004 a Tribunalului Bihor, probe ce nu le-au fost prezentate, ceea ce dovedește caracterul lor ocult și modul discreționar și arbitrar în care au fost dispuse, încălcări posibile datorită imprevizibilității legii și a lipsei controlului a priori și a posteriori, față de toate acestea apelanții considerând că, în mod nelegal, instanța de fond a respins cererea de acordare a daunelor solicitate;

- în ceea ce privește solicitarea de acordare a daunelor morale, apelanții invocă jurisprudența constantă a Înaltei Curți de Casație și Justiție, respectiv decizia civilă nr.1481 din 5 martie 2008, decizia civilă nr.1256 din 12 februarie 2004, decizia nr.4286 din 8 iunie 2004, precum și practica constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, care este în sensul că regulile de evaluare a prejudiciului moral trebuie să fie unele care să asigure o satisfacție morală, pe baza unei aprecieri în echitate;

- spre deosebire de daunele materiale la care prejudiciul trebuie să fie cert privind existența și întinderea lui, la acțiunea în daune morale certitudinea poate purta numai cu privire la existența prejudiciului, nu și întinderea lui, iar criteriul general reținut de Curtea Europeană a Drepturilor Omului este cel al naturii valorii sociale lezate, gradul de lezare, intensitatea și gravitatea atingerii aduse acestora, durata în timp, persoana celui care a suferit o îngrădire a drepturilor garantate de lege, despăgubirile trebuind să prezinte un raport rezonabil de proporționalitate;

- în concret, apelanților le-au fost afectate imaginea, au fost împiedicați să desfășoare o viață socială normală, apelantei i-a fost afectată sănătatea ireversibil, durata excesivă și presiunea creată de proces determinând înrăutățirea în mod drastic a stării de sănătate, aspecte relatate de martora audiată;

- li s-a îngrădit exercitarea dreptului la liberă circulație prin instituirea obligației de a nu părăsi localitatea, sens în care menționează dispozițiile art. 53 din Constituția României;

- nu au avut parte de liniștea și siguranța materială corespunzătoare statutului de oameni de afaceri dobândite de apelanți prin muncă, iar exercitarea dreptului la intimitate și la respectarea vieții private și de familie le-au fost totalmente bulversate, toate aceste aspecte nefiind avute în vedere de instanța de fond, potrivit art.425 alin.1 lit. b din Codul de procedură civilă, instanța având obligația ca în considerentele hotărârii să arate motivele de fapt și de drept pe care se întemeiază soluția, cu arătarea atât a motivelor pentru care s-au admis cât și cele pentru care s-au respins cererile pârâților, sens în care apelanții invocă decizia nr.1156 din 6 martie 2014 a Înaltei Curți de Casație și Justiție.

În drept invocă prevederile art.466 Cod procedură civilă.

Intimatul, prin întâmpinare, a solicitat respingerea apelului ca nefondat, cu motivarea că instanța de fond și-a motivat hotărârea cu privire la fiecare aspect invocat de apelanții reclamânți, intimatul subliniind faptul că, în conformitate cu dreptul național, Statul Român răspunde pentru prejudiciile cauzate într-un proces penal doar în temeiul și în condițiile reglementării speciale referitoare la răspunderea pentru erori judiciare, iar nu în temeiul normelor generale de drept civil privind răspunderea civilă delictuală. Faptul că s-au derulat proceduri penale care au necesitat administrarea unui probatoriu mai vast, inclusiv interceptări cu privire și privirea de libertate urmate

de o condamnare în primă instanță și o achitare ulterioară nu înseamnă că s-a încălcat dreptul la un proces echitabil, de asemenea, intimatul consideră că nici sub aspectul invocat privind încălcarea prezumției de nevinovăție, prin publicarea unor articole de presă, nu poate fi reținută vinovăția Statului și acordarea de daune reclamanților, intimatul considerând nedovedită susținerea apelanților reclamanți că, urmare a publicării articolului de presă, relațiile comerciale pe care le aveau s-au degradat. Referitor la încălcarea dreptului la un proces echitabil sub aspectul termenului rezonabil, intimatul invocă jurisprudența Curții Europene de asemenea, arată că, în mod corect, instanța de fond a constatat că legiitorul român a introdus instituția contestației privind durata procesului penal, iar în cauză apelanții nu au uzat de calea contestației privind tergiversarea procesului. În ceea ce privește cuantumul daunelor morale pretinse, de 1.500.000 euro, respectiv 1.000.000 euro, intimatul solicită a se observa cuantumul rezonabil al acestora, sens în care invocă Hotărârea Curții Europe a Drepturilor Omului din 6 octombrie 2018 în cauza Bartok c/a României în care Statul Român a fost obligat la plata echivalentului în lei a sumei de 2400 euro cu titlu de daune morale, ca urmare a încălcării prevederilor art. 6 din Convenție, aceeași sumă fiind menționată și în decizia Curții Europene a Drepturilor Omului pronunțată la data de 17.01.2019 în cauza Mihălcescu împotriva României.

Ulterior prin actul înregistrat la instanță la data de 9 iunie 2021, intimatul STATUL ROMÂN PRIN MINISTERUL FINANTELOR PUBLICE și-a exprimat poziția în sensul că Decizia nr. 136/03.03.2021 pronunțată de către Curtea Constituțională nu își găsește incidența în prezenta pricină. Astfel, invocând art. 147 din Constituția României, precum și art. 31 din Legea nr. 47/1992, republicată, privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, intimatul subliniază că demersul juridic al apelanților se întemeiază în drept pe prevederile art. 1357-1380 Cod civil și ale art. 6 și 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului și că, având în vedere, totodată, capetele de cerere formulate de către aceștia, ce nu includ despăgubiri pentru privarea de libertate, ci pentru durata nejustificat de lungă a procesului penal, încălcarea prezumției de nevinovăție și a dreptului la viață privată, decizia de neconstituționalitate evocată nu se răsfrânge asupra judecării prezentei cauze. O apreciere contrară ar conduce, potrivit intimatului, la modificarea temeiului juridic al acțiunii, rezultat ce ar contraveni principiului disponibilității.

Examinând sentința apelată prin prisma motivelor de apel, instanța reține următoarele: Acțiunea dedusă judecării are ca obiect obligarea pârâtului Statul Român la plata sumei de 1.500.000 euro pentru reclamanta Secară Nela Mirela și la plata sumei de 1.000.000 euro pentru reclamantul Secară Coriolan, reprezentând daune morale, a sumei de 150.000 lei daune materiale reprezentând contravaloarea unei părți din cheltuielile ocazionate de procesul penal (onorarii avocațiale, expertiză judiciară), precum și la plata daunelor materiale în sumă de 2.560.578 euro reprezentând contravaloarea unei părți din prejudiciul cauzat firmei SC Artpel Grup SRL, a beneficiului nerealizat rezultând din pierderea terenului și a hotelului ridicat pe acesta în Băile Felix-Sânmartin – și a imobilului situat în (...), cu dobânzile legale aferente sumelor de bani solicitate de la data introducerii cererii de chemare în judecată și până la plata efectivă a acestora.

În primul rând sub aspectul capătului de cerere având ca obiect obligarea pârâtului la plata sumei de 150.000 lei daune materiale reprezentând contravaloarea unei părți din cheltuielile ocazionate de procesul penal, trebuie a se reține că această cerere a făcut obiect al uneia dintre dispozițiile instanței de fond cuprinse în încheierea dată în camera de consiliu din 15 iulie 2019 prin care a fost anulată în parte cererea de chemare în judecată, și anume a fost anulată cererea de obligare a Statului Român la plata sumei de 150.000 lei reprezentând cheltuieli (onorarii avocațiale și expertiză judiciară), precum și cererea de obligare a Statului Român la plata sumei de 2.560.578 euro reprezentând contravaloarea părții din prejudiciul cauzat Artpel Grup SRL și respectiv cererea de obligare a Statului Român la plata dobânzii legale aferente acestor sume, reținându-se în ceea ce privește prima cerere că petenții nu și-au îndeplinit obligația de achitare a taxei judiciare de timbru în sumă de 4105 lei pentru daunele materiale reprezentând cheltuieli de judecată conform art. 276 din Codul de procedură civilă,

art. 453 Cod procedură civilă și Deciziei Înaltei Curți de Casație și Justiție nr. 19/2013, pronunțată în soluționarea unui recurs în interesul legii.

Ulterior, a fost admisă în parte cererea de reexaminare formulată împotriva încheierii mai sus-menționate, astfel prin încheierea dată în camera de consiliu din 7 octombrie 2019 s-a revenit asupra anulării cererii de chemare în judecată în ceea ce privește cererea de obligare a Statului Român la plata sumei de 2.560.578 euro și la plata dobânzii legale aferente acestei sume, însă a fost menținută măsura anulării cererii în ceea ce privește cererea de obligare a Statului la plata sumei de 150.000 lei reprezentând cheltuieli – onorarii avocați și expertiză judiciară.

Prin urmare, în prezentul proces odată cu pronunțarea încheierii din 7 octombrie 2019, dispoziția privitoare la anularea cererii de obligare a pârâtului la plata sumei de 150.000 lei daune materiale reprezentând cheltuielile din procesul penal, nu mai poate face obiect al examinării pe fond, astfel cum se solicită prin cererea de apel, context în care este de observat că păstrarea dispoziției de anulare a cererii mai sus menționate a survenit ca urmare a neatacării acesteia de către reclamanti prin intermediul cererii de reexaminare. De altfel, deși nu au atacat încheierea din 15 iulie 2019 sub aspectul anulării cererii lor privind daunele materiale în sumă de 150.000 lei, reprezentând cheltuieli din procesul penal, prin actul înregistrat la Tribunalul Bihor la data de 29 octombrie 2019 au formulat solicitare de completare a acțiunii cu o cerere identică celei ce fusese anterior anulată prin încheiere devenită definitivă, situație în care fără îndoială că nu se mai impunea analizarea cererii pe fond, după cum o atare analiză nu mai este posibilă nici în prezenta etapă a procesului, textul art. 200 alin. 5 din Codul de procedură civilă stabilind cu claritate că împotriva încheierii de anulare, reclamantul va putea face numai cerere de reexaminare, solicitând motivat să se revină asupra măsurii, demers neurmat de către reclamanti în ceea ce privește dispoziția de anulare a cererii aflate în discuție.

De asemenea, sub aspectul conținutului hotărârii apelate, criticile aduse acesteia sunt nefondate, sentința cuprinzând argumentele în considerarea cărora prima instanță a apreciat că demersul judiciar al reclamantilor este neîntemeiat – chiar dacă într-o manieră succintă - fiind respectate exigențele impuse de dispozițiile art. 425 alin. 1 lit. b) din Codul de procedură civilă.

Cât privește fondul pricinii, chestiunea ce se impune a fi lămurită rezidă în stabilirea temeiului legal al răspunderii Statului pentru prejudiciile cauzate apelantilor reclamanti, care au fost achitați în procesul penal și, implicit, a valențelor speciale ale acestei răspunderi.

Statul, ca persoană responsabilă, răspunde pentru consecințele păgubitoare produse în desfășurarea activităților specifice organelor judiciare, dar nu pentru o faptă săvârșită de o altă persoană, ci în condițiile legii, în calitate de garant al legalității și independenței actului de justiție, răspunderea sa fiind angajată independent de orice culpă, pe temei obiectiv.

Răspunderea pentru prejudiciile cauzate prin erori judiciare este reglementată principal în art. 52 alin. 3 din Constituție, textul constituțional fiind dezvoltat în art. 96 din Legea nr. 303/2004, astfel, potrivit art. 52 alin. 3 teza I și II din Constituția României, Statul răspunde patrimonial pentru prejudiciile cauzate prin erorile judiciare, iar răspunderea statului este stabilită în condițiile legii. Legea specială la care face referire textul constituțional este reprezentată de dispozițiile art. 538-539 din Codul de procedură penală. În acest sens, prin Decizia nr. 45/1998, Curtea Constituțională a statuat că circumstanțierea „potrivit legii” privește posibilitatea legiuitorului de a stabili modalitățile și condițiile în care angajarea acestei răspunderi urmează a se face pentru plata despăgubirilor convenite. Răspunderea Statului nu poate fi așadar antrenată decât în cazurile limitative prevăzute de lege și Constituția României, care reglementează aceste situații.

De asemenea, Curtea Constituțională prin Decizia nr. 633 din 24 noiembrie 2005, publicată în M. Of. al României, Partea I, nr. 1138 din 15 decembrie 2005 evidențiază că articolul 52 alin. 3 din Constituție consacră principiul răspunderii obiective a statului, fiind vorba de o răspundere care nu este bazată pe săvârșirea unei fapte culpabile, ci este fundamentată pe rolul statului de garant pentru riscurile ce decurg din activitatea de realizare a serviciului public de înfăptuire a justiției.

Relevante sunt în cauză și considerentele reținute de Curtea Constituțională în Decizia nr. 133 din 9 martie 2017, publicată în M. Of. al României, Partea I, nr. 364 din 16 mai 2017, Curtea

constatând că procedura reglementată de art. 539 din Codul de procedură penală este o procedură specială care derogă de la dreptul comun în temeiul principiului „specialia generalibus derogant”. În același sens converg și considerentele Deciziei nr. 76 din 12 noiembrie 2018 a Înaltei Curți de Casație și Justiție (pct. 102), în cadrul cărora se subliniază că în lipsa normelor speciale, persoana îndreptățită nu ar putea formula cerere de despăgubire împotriva statului în temeiul răspunderii civile delictuale de drept comun.

În procesul civil de față, reclamanții au solicitat obligarea Statului Român la plata de despăgubiri pentru prejudiciile materiale și morale suferite, temeiul de drept al pretențiilor civile solicitate reprezentându-l dispozițiile art. 1349, art. 1357-1380 din Codul civil, art. 6 și 8 din CEDO. Sub aspectul temeiului de drept pe care reclamanții și-au întemeiat demersul lor judiciar, prezintă relevanță și precizările acestora cuprinse în cererea de apel, în sensul învederării că și-au întemeiat acțiunea pe prevederile legale referitoare la răspunderea civilă delictuală și nu pe dispozițiile art. 538 din Codul de procedură penală, referitoare la repararea pagubei în caz de eroare judiciară, susținere reiterată și în cadrul dezbaterilor pe fond. Prin urmare, se constată că reclamanții nu și-au întemeiat demersul judiciar pe normele cuprinse în art. 538 - 539 Cod procedură penală, astfel că, în aplicarea principiului disponibilității reglementat de art. 9 din Codul de procedură civilă, instanța este ținută de cererea reclamanților, neputând depăși limitele investiției.

Din perspectiva condițiilor răspunderii civile delictuale reglementate de art. 1349 coroborat cu art. 1373 Cod civil, deși o răspundere decurgând din săvârșirea unui delict civil este, în principiu, o răspundere subiectivă, statul răspunde în mod obiectiv pentru prejudiciile cauzate justițiabililor ca urmare a defectuoasei organizări și derulări a procedurilor judiciare, iar forma de răspundere își are reglementarea în dispozițiile art. 539 din Codul de procedură penală, distinctă evident de răspunderea reglementată de dreptul comun în materia răspunderii civile delictuale.

Angajarea răspunderii Statului pentru statuarea din perspectiva pretinsă de reclamanți asupra unor fapte ilicite ale organelor judiciare nu se poate face decât cu respectarea normelor speciale reglementate de art. 96 din Legea nr. 303/2004 - în forma în vigoare la data definitivării procesului penal -, fiind de reținut că nu poate fi asimilată acestei proceduri o hotărâre prin care instanța penală a pronunțat o soluție de achitare, neputându-se deduce că un rechizitoriu pe baza căruia a fost pronunțată o soluție de achitare ar avea la bază o faptă ilicită a organelor judiciare, care să fundamenteze o răspundere civilă delictuală.

Făcând referire la considerentele Deciziei Curții de Apel Oradea nr. 368/A/2018, apelanții susțin că sunt extrem de relevante privitor la conduita imputabilă organelor de urmărire penală aspectele reținute de instanța penală în sensul că dosarul a fost instrumentat greșit încă de la început de către organul de urmărire penală, că probele, dispărute ulterior, se opreau la stadiul de indicii sau de suspiciuni rezonabile privind săvârșirea faptei de către inculpați, lăsând loc de îndoială serioasă privind comiterea faptei de către aceștia. În opinia apelanților sunt relevante în același sens concluziile Curții în sensul că nu au existat probe directe care să îi incrimineze pe aceștia, dimpotrivă, probele obținute din interceptarea convorbirilor efectuate în absența depunerii la dosar, cu siguranță le erau favorabile, disculpându-i de acuzații. În continuare, apelanții redau concluziile instanței penale pe planul probatorului administrat, în sensul că probele în acuzare nu au avut un caracter cert, nu au fost decisive sau au fost incomplete, lăsând loc unei nesiguranțe și incertitudini în privința vinovăției inculpaților din cauză, apelanții susținând, în contextul relevării modalității defectuoase în care s-a desfășurat procesul penal, precum și a conduitei imputabile organelor de urmărire penală și a instanței de fond, că acestea rezultă și din faptul că, în ceea ce privește infracțiunile de tâlhărie calificată și lipsire de libertate, reținute în sarcina lor, termenul de prescripție al răspunderii penale s-a împlinit la data de 07.06.2012, iar în ceea ce privește infracțiunea de înșelăciune privind asigurările la data de 07.06.2009.

Concluziile instanței penale, relevate de apelanții reclamanți, au reprezentat temei al pronunțării soluției de achitare, neputându-se trage concluzia, cum eronat aceștia susțin că, prin astfel de considerente, ar fi fost stabilit caracterul ilicit al activității organelor judiciare penale, pentru ca o astfel

de constatare să se opună ulterior cu autoritate de lucru judecat în soluționarea prezentei acțiuni civile având ca temei răspunderea civilă delictuală, autoritatea de lucru judecat a hotărârii penale în procesul civil neputându-se manifesta decât sub aspectele prevăzute de art. 28 din Codul de procedură penală, nicidecum cu privire la pretinse fapte ilicite ale organelor judiciare. O interpretare precum cea relevată de apelanți, ar conduce la concluzia săvârșirii unei fapte ilicite din partea organului judiciar ori de câte ori soluția instanței nu confirmă actul de inculpare, dar în felul acesta s-ar ignora specificul cercetării judecătorești, care permite administrarea de probe suplimentare în apărare, inclusiv valorificarea nulităților actelor procedurale, iar pe de altă parte s-ar impune procurorului ca la data întocmirii rechizitoriului și punerii în mișcare a acțiunii penale să aibă certitudinea unei condamnări penale, or, nu poate fi vorba de caracterul ilicit al faptei în cazul îndeplinirii unei activități impuse sau permise de lege în limitele prescrise de aceasta (art. 1364 din Codul civil), precum întocmirea unui rechizitoriu și trimiterea în judecată a unei persoane pe baza probelor administrate în faza urmăririi penale.

Or, astfel cum s-a mai subliniat anterior, nu poate fi dedusă nici din soluția de achitare și nici din observarea modalității în care s-a întocmit rechizitoriul, ori cum au fost administrate probele pe parcursul procesului penal, o faptă ilicită care să constituie fundament al răspunderii civile a Statului, context în care este de subliniat că pentru alte situații decât cele prevăzute de art. 539 Cod procedură penală, este necesar să existe o hotărâre judecătorească de stabilire a culpei organului judiciar, o angajare directă a răspunderii Statului neputând fi activată în acord cu art. 96 din Legea nr. 303/2004 – în forma în vigoare la data definitivării procesului penal – corelat cu art. 52 alin. 3 din Constituție, decât în măsura în care în prealabil s-ar fi stabilit o exercitare a funcției procurorului de natură să-i angajeze răspunderea penală ori disciplinară în legătură cu respectivul proces.

Elocvente sunt în sensul mai sus arătat statuările Curții Constituționale din Decizia nr. 284/9 iunie 2020, pronunțată în soluționarea excepției de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 96 alin. 3 din Legea nr. 303/2004, coroborate cu art. 538 – 542 din Codul de procedură penală, invocată într-un dosar în care nemulțumirea autorului excepției izvoră dintr-o cauză în care un procuror a emis un rechizitoriu care nu s-a fundamentat pe fapte care să întrunească elementele constitutive ale vreunor infracțiuni. În considerentele deciziei de respingere a excepției de neconstituționalitate, Curtea a făcut trimitere la jurisprudența sa anterioară, respectiv la Decizia nr. 263 din 23 aprilie 2015, în care, referindu-se la răspunderea statului, conchisese că, în condițiile în care întocmirea nelegală a unui rechizitoriu putea fi neutralizată de către instanțele de judecată competente să se pronunțe asupra judecării pricinii, fapt care, de altfel, s-a și întâmplat, nu poate fi pusă în discuție existența unei hotărâri judecătorești vătămătoare.

Chiar dacă se acceptă că Statul răspunde pentru orice eroare judiciară, nu se poate accepta că există eroare judiciară în cazul persoanei care la sfârșitul procesului este declarată nevinovată, o astfel de interpretare ar însemna că orice hotărâre penală de achitare este o eroare judiciară, or aflarea adevărului este scopul procesului penal iar adevărul, chiar din perspectivă exclusiv juridică, nu poate fi considerat o eroare.

Referindu-se la noțiunea de „eroare judiciară”, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în Cauza *Giuran împotriva României* că simpla considerare a faptului că investigația în cazul reclamantului era „incompletă și părtinitoare” nu poate prin ea însăși, în absența erorilor judiciare sau a unor încălcări serioase a procedurilor judecătorești, a unor abuzuri de putere ori a unor erori evidente în aplicarea dreptului material, să indice prezența unei erori judiciare în procedura anterioară.

În speță, din perspectiva dreptului comun, pe care reclamantii și-au fundamentat demersul lor judiciar, nu este îndeplinită una dintre condițiile răspunderii civile delictuale, aceea a existenței unei fapte proprii a pârâtului cu caracter ilicit, având ca efect încălcarea sau atingerea drepturilor subiective ale reclamantilor, pe de altă parte, nici răspunderea civilă delictuală obiectivă a Statului nu poate fi reținută, acesta neputând fi ținut să răspundă pentru modul de exercitare a atribuțiilor profesionale de către procurori în baza principiilor răspunderii civile delictuale, ci doar în cazurile expres prevăzute de lege.

În lipsa unei prevederi legale exprese, răspunderea Statului pentru formularea unei acuzații nedrepte în materie penală nu poate fi tratată ca o răspundere pentru fapta proprie, ci doar ca o răspundere pentru fapta altei persoane, iar antrenarea unei astfel de răspunderi ar presupune să se dovedească întrunirea elementelor răspunderii civile delictuale, în persoana celui care a formulat acuzația nedreaptă în materie penală, ceea ce nu s-a realizat în speță. Pe cale de consecință, din perspectiva principiului răspunderii civile delictuale consacrat prin dispozițiile art. 1349 din Codul civil și respectiv a prevederilor art. 1357 și art. 1373 din Codul civil, se poate conchide că în cauză soluția de achitare dispusă în procesul penal nu este de natură prin ea însăși să conducă la concluzia că trimiterea în judecată de către parchet a apelanților reclamânți se constituie într-o faptă cu caracter ilicit, săvârșită cu vinovăție sau din culpă, sub acest aspect în mod legal prima instanță constatând că nu există faptă ilicită în termenii prezentați de apelanții reclamânți, aptă să angajeze răspunderea Statului pentru repararea prejudiciilor pretinse.

În abordarea celorlalte pretenții, instanța de apel le va analiza din perspectiva existenței unei răspunderi patrimoniale directe a Statului pentru acele situații procesuale care, deși nu se circumscriu sferei erorilor judiciare, au ca rezultat prejudicierea unor persoane, situație în care Statul răspunde direct și patrimonial pentru încălcarea normelor din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, cu titlu exemplificativ fiind de subliniat că argumentele contrarii invocate de Guvern cu privire la cererile de despăgubire bazate pe directa aplicabilitate a Convenției în dreptul intern au fost înlăturate de Curtea de la Strasbourg în Cauza *Csiki împotriva României* nr. 11273/05 din 5 iulie 2011. Mai mult, în cuprinsul Deciziei nr. 136/2021 a Curții Constituționale se și regăsește precizarea, în contextul relevării caracterului special al procedurii reglementate de art. 539 din Codul de procedură penală, că aceasta vizează exclusiv cazurile de privare nelegală de libertate, „iar nu alte drepturi fundamentale ale omului, pentru a căror lezare este necesară invocarea altor temeuri de drept”, care reglementează consecințele încălcării unor drepturi personale nepatrimoniale, unul dintre temeiurile la care se face trimitere fiind cel al art. 8 din Convenție. În speța de față, în condițiile în care au fost invocate încălcări ale drepturilor fundamentale prevăzute și garantate de Convenția Europeană a Drepturilor Omului în art. 6 și 8, sunt aplicabile direct normele Convenției, în conformitate cu art. 11 și 20 alin. 2 din Constituția României.

Sub un prim aspect, susținerile apelanților structurate pe denunțarea conduitei organului de urmărire penală care, arată aceștia, ar fi pus la dispoziția presei informații din ancheta penală lăsând să se înțeleagă, fără nicio îndoială, că ar fi vinovați de săvârșirea presupuselor fapte, se impun a fi analizate din perspectiva articolului 6 paragraful 2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, principiul prezumției de nevinovăție consacrat de acest articol având drept scop de a împiedica încălcarea dreptului la un proces penal echitabil prin declarații prejudiciale, strâns legate de acel proces. În speță, Curtea nu poate identifica nicio atingere adusă prezumției de nevinovăție, respectiv echității procedurii penale în care au fost implicați apelanții, astfel instanța observă că, făcând referire la diferite surse, articolul de presă prezentat de apelanți, a relatat despre faptele de care erau acuzați aceștia, fără a se face vorbire despre existența unor declarații din partea organelor judiciare, în legătură cu care să se poată stabili că ar reprezenta declarații de vinovăție făcute de un agent public, care să încalce art. 6 paragraful 2 din Convenție. În cauza *Burzo împotriva României*, respectiv cauza *V.B. și alții împotriva Turciei*, Curtea de la Strasbourg a apreciat că autoritățile naționale nu pot fi considerate responsabile de acțiunile presei, stabilind că nu a fost încălcat art. 6 paragraful 2 din Convenție.

De asemenea, în Cauza *X contra Austriei* s-a considerat că bănuielile ce planează asupra unei persoane, datorate unor etape ale procesului penal, nu reprezintă o constatare formală de culpabilitate și nu reprezintă *de plano* o încălcare a prezumției de nevinovăție.

În Cauza *Soylemez contra Turciei* Curtea a amintit că nu orice campanie de presă poate să fie de natură să înfrângă prezumția de nevinovăție, astfel, pentru ca o campanie de presă să atragă răspunderea Statului, aceasta trebuie să fie atât de virulentă, continuă și susținută încât să poată în mod real să influențeze părerea pe care instanța ar putea să și-o formeze cu privire la vinovăția acuzaților, or în speță, nu subzistă temeiuri pentru a se putea aprecia că articolul de presă invocat de apelanți, prin

conținutul său, a fost de natură a afecta echitatea procedurii penale, prin urmare, nici din această perspectivă nu subzistă temeiuri pentru stabilirea în sarcina pârâtului a obligației de dezdăunare pretinse.

Cât privește susținerile apelanților privitoare la îngrădirea exercitării dreptului la liberă circulație prin instituirea obligației de a nu părăsi localitatea, sens în care aceștia invocă prevederile art. 53 din Constituție, trebuie a se reține că se afirmă îngrădirea exercitării unui drept garantat de art. 25 din Constituție, drept recunoscut și garantat totodată prin articolul 2 din Protocolul nr. 4 la Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Potrivit dispoziției constituționale invocate de către apelanți, exercițiul unor drepturi sau al unor libertăți poate fi restrâns numai prin lege și numai dacă se impune, după caz, pentru: [...] „desfășurarea instrucției penale” [...], de asemenea, art. 2 alin. 3 din Protocolul nr. 4 la Convenție stabilește posibilitatea restrângerii drepturilor în anumite situații, context în care se impune totodată evocarea Deciziei nr. 352 din 23 septembrie 2004, publicată în Monitorul Oficial nr. 942 din 14.10.2004, prin care Curtea Constituțională, respingând ca neîntemeiată excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 145¹ din Codul de procedură penală, a statuat că măsura preventivă a obligării de a nu părăsi țara reprezintă o restrângere a exercițiului dreptului la liberă circulație, în deplină concordanță cu prevederile art. 53 din Constituție, iar măsura se impune pentru desfășurarea în bune condiții a instrucției penale, legea reglementând cazurile și condițiile în care ea este aplicabilă, în acord cu dispozițiile art. 25 alin. 1 teza a doua din legea fundamentală, fără a aduce atingere existenței dreptului. Aceste considerente au fost apreciate ca fiind valabile și în ce privește excepția de neconstituționalitate a dispozițiilor art. 145 din Codul de procedură penală privind măsura preventivă a obligării de a nu părăsi localitatea (Decizia nr. 817/2007 publicată în Monitorul Oficial nr. 780 din 29.10.2007).

Or, în speță, prin încheierea penală nr. 31/IR/2013 a Curții de Apel Oradea instanța a apreciat că măsura obligării de a nu părăsi localitatea este suficientă pentru a asigura buna desfășurare a urmăririi penale și prezervarea ordinii publice, că este astfel proporțională cu scopul urmărit, sens în care, ținând seama și de starea de sănătate a recurenței, a respins propunerea de arestare preventivă și a luat față de recurenți măsura de a nu părăsi localitatea pe o durată de 30 de zile fără încuviințarea instanței.

Prin urmare, nici din perspectiva criticii aflate în discuție, nu subzistă niciun temei pentru a se da curs solicitării apelanților.

În schimb, instanța găsește ca fiind justificată cererea având ca obiect daunele morale solicitate cu invocarea duratei nerezonabile a procedurii, sens în care în primul rând reține că unul dintre argumentele în considerarea cărora prima instanță a respins această cerere l-a reprezentat faptul că reclamantii nu au uzat de calea contestației privind tergiversarea procesului.

Într-adevăr, legiuitorul a reglementat odată cu introducerea prin Legea nr.255/2013, în vigoare de la data de 1 februarie 2014, a articolelor 488¹-488⁶ din Codul de procedură penală, o procedură specială care să preîntâmpine sau să remedieze o prelungire nejustificată și excesivă a duratei procesului penal. Ceea ce nu a avut în vedere prima instanță atunci când a reținut că apelanții reclamantii nu au făcut contestație împotriva tergiversării procesului, și ca atare, nu ar fi îndreptățiți la despăgubiri, este textul art. 105 din Legea nr.255/2013 pentru punerea în aplicare a Legii nr. 135/2010 privind Codul de procedură penală și pentru modificarea și completarea unor acte normative care cuprind dispoziții procesuale penale, conform căruia dispozițiile art. 488¹-488⁶ din Legea nr.135/2010 cu modificările și completările aduse prin această lege, referitoare la contestația privind durata rezonabilă a procesului penal, se aplică numai proceselor penale începute după intrarea în vigoare a Legii nr.135/2010, or această lege publicată în Monitorul Oficial Partea I nr.486 din 15 iulie 2010, a intrat în vigoare la 1 februarie 2014, art.603 stabilind că intră în vigoare la data care va fi stabilită prin legea de punere în aplicare a Codului de procedură penală, iar legea pentru punerea în aplicare a constituit-o Legea nr.255/2013, publicată în Monitorul Oficial, Partea I nr.515 din 14 august 2013,

care la articolul 103 a stabilit că Legea nr.135/2010 privind Codul de procedură penală intră în vigoare la data de 1 februarie 2014.

În speță, procesul penal a început anterior intrării în vigoare a noului Cod de procedură penală, prin urmare, nu intra sub incidența procedurii cărmuitoare în materia contestației privind durata rezonabilă a procesului penal, la care face trimitere prima instanță, astfel că, sub acest aspect, concluzia tribunalului în sensul neîndrituirii apelaților reclamânți la despăgubiri este construită pe un raționament eronat.

Pe fond, analizarea cererii de acordare a daunelor morale în ceea ce privește componenta despăgubirilor solicitate pentru durata nerezonabilă a procesului penal se impune a se face din perspectiva dispozițiilor de drept european înscrise în art. 6 paragraful 1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului privind dreptul la un proces echitabil, care implică și această garanție procesuală a duratei rezonabile a procedurilor judiciare.

Raportat la ansamblul circumstanțelor speței, desfășurarea procedurilor judiciare pe parcursul a peste 5 ani nu se circumscrie dreptului de a fi judecat în termen rezonabil, astfel, contrar opiniei primei instanțe, Curtea apreciază că împrejurările avute în vedere de către tribunal – natura faptei cercetate și probatoriul amplu și dinamic care a fost administrat – nu justifică intervalul de timp de cinci ani de derulare a procedurii judiciare, acesta fiind unul excesiv.

În materie penală, art. 6 parag. 1 recunoaște oricărei persoane acuzate de săvârșirea unei infracțiuni dreptul de a obține, într-un termen rezonabil, o decizie definitivă cu privire la temeinicia și legalitatea acuzației ce i se aduce, pentru a se evita menținerea persoanei acuzate într-o stare de nesiguranță pe o perioadă lungă de timp, precum și neprelungirea în timp a deteriorării imaginii sale publice.

În ceea ce privește momentul de la care trebuie să înceapă calculul termenului rezonabil al procesului penal, potrivit Curții Europene a Drepturilor Omului, *dies a quo* se identifică cu momentul de la care o persoană este acuzată, printr-un act emanând de la o autoritate de stat ce, indiferent de formă, comunică persoanei în cauză existența suspiciunii de a fi comis o infracțiune, idee ce corespunde noțiunii de „repercusiuni importante” privitoare la situația acestei persoane (cauza *Hozee c/a Pays-Bas, Bertin-Mourot c/a France*). Aplicând acest criteriu cadrului normativ de drept intern, formularea unei acuzații în materie penală coincide, raportat la datele speței, cu data de 22.03.2013, când s-a emis rezoluția de începere a urmăririi penale *in personam* față de reclamânți (f. 15-24 vol. I din dosarul de urmărire penală). Cât privește momentul final al calculării termenului, ce trebuie luat în considerare la efectuarea calculului – *dies ad quem* – acest moment este cel al rămânerii definitive a ultimei hotărâri, indiferent dacă aparține unei instanțe de fond sau de casare, iar în speță aceasta este data de 10.08.2018, potrivit art. 552 din Codul de procedură penală, care prevede că hotărârea instanței de apel rămâne definitivă la data pronunțării acesteia, atunci când apelul a fost admis și procesul a luat sfârșit în fața instanței de apel, prin urmare coordonatele temporale care marchează începutul și sfârșitul perioadei ce trebuie luată în considerare la determinarea caracterului rezonabil al duratei procesului penal sunt 22.03.2013-10.08.2018.

Acțiunea având ca obiect repararea prejudiciului cauzat pentru durata excesivă a procesului penal presupune valorificarea întrunirii condițiilor privind fapta ilicită, prejudiciul și legătura de cauzalitate între faptă și prejudiciu. Fapta ilicită este reprezentată de întârzierile imputabile autorităților judiciare, identificate în urma aplicării criteriilor desprinse din jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, astfel, întrucât nu se poate exprima o cifră de la care să se poată afirma, *de plano*, că durata procesului a depășit un termen rezonabil, Curtea Europeană a stabilit un set de criterii utilizate în efectuarea, *in concreto*, a acestei aprecieri: natura și complexitatea cauzei; diligența reclamanților; diligența autorităților; implicațiile cauzei pentru situația reclamanților, prealabil, trebuind accentuat faptul că cele patru criterii nu se analizează izolat, ci global, ansamblul concluziilor extrase fiind cel care poate conduce la o constatare a violării art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Complexitatea cauzei se analizează în funcție de o sumă de factori: numărul acuzațiilor, numărul martorilor, volumul dosarului, dificultățile ce țin de administrarea probelor, investigațiile ce trebuie desfășurate raportat la acuzațiile aduse suspectilor, respectiv, inculpaților etc. În această ordine de idei, raportat la numărul acuzațiilor (reduc, de trei persoane) și investigațiile desfășurate în legătură cu acuzațiile de comitere a două infracțiuni contra patrimoniului (tâlhărie calificată și înșelăciune privind asigurările) și a unei infracțiuni contra libertății persoanei (lipsire de libertate în mod ilegal), perioada de 5 ani 4 luni 19 zile apare ca fiind deosebit de lungă dacă se au în vedere și motivele pentru care s-a dispus achitarea reclamanților: lipsa unor probe care să formeze convingerea judecătorului dincolo de orice îndoială rezonabilă cu privire la săvârșirea infracțiunilor de către reclamanți și inexistența faptei [art. 16 alin. (1) lit. a) și c) din Codul de procedură penală].

Cât privește conduita reclamanților, fixarea unora dintre termenele de judecată s-a făcut la solicitarea acestora, în vederea angajării unui apărător ales și implicit a pregătirii unei apărări reale și efective ori în scopul administrării de probe, fără ca prin această activitate reclamanții să urmărească tergiversarea procesului, ci strict dovedirea afirmațiilor făcute, aspect ce poate fi dedus și din conduita lor ulterior constatării împlinirii termenului de prescripție a răspunderii penale, aceștia solicitând continuarea judecării cauzei în temeiul art. 18 din Codul de procedură penală. De altfel, potrivit Curții Europene a Drepturilor Omului (Cauza *Kolomiets c/a Federația Rusă*, pct. 29) unui reclamant nu i se poate reproșa prelungirea procedurii pentru că a voit să producă anumite probe de natură să-l discolpe sau pentru că a cerut efectuarea de investigații suplimentare.

Comportamentul autorităților constituie cel mai important criteriu pentru evaluarea caracterului rezonabil al duratei procesului penal, acestea având obligația de a depune toate diligențele pentru ca procesul penal să se desfășoare fără întârzieri nejustificate, Statul răspunzând doar pentru întârzierile provocate de comportamentul autorităților, iar privitor la diligența autorităților, trebuie stabilit dacă au existat perioade lungi de inacțiune din partea acestora. În speță au fost identificate sincope în ceea ce privește întocmirea actelor de urmărire penală la nivelul următoarelor intervale: 26.06.2013-22.10.2013 (f. 75-76 vol. I dosarul de urmărire penală și f. 124-125 vol. I dosarul de urmărire penală); 22.10.2013-08.01.2014; 09.01.2014-07.04.2014 (f. 243-244 vol. I dosarul de urmărire penală). Cât privește desfășurarea procesului în primă instanță, trebuie a se reține că au fost fixate în mod repetat termene de judecată, dispunându-se de nenumărate ori repetarea procedurii de citare cu anumiți martori, cel mai edificator exemplu în acest sens fiind cazul martorei Bacter Gabriela, a cărei primă citare s-a dispus la solicitarea apărătorului reclamanților formulată în cadrul ședinței publice din data de 04.11.2015, iar instanța, abia în ședința din 15.06.2016, deci după 7 luni, interval în care a acordat 13 termene de judecată, a decis să dea citire declarației martorei dată în faza de urmărire penală, dată fiind imposibilitatea audierii acesteia.

În jurisprudența abundentă a Curții Europene a Drepturilor Omului s-au reținut situații în care autoritățile judiciare naționale au contribuit la prelungirea, cel mai adesea, nejustificată, a duratei procedurii dincolo de pragul rezonabilității, între care este amintită și existența unor perioade de inactivitate sau de stagnare, iar în speță, în raport de circumstanțele evocate, se poate conchide că cerința de diligență rezonabilă nu a fost îndeplinită, procedura îndelungată cauzând apelanților reclamanți stres și tensiune, suferință, lipsă de resurse materiale pentru a-și permite un tratament medical corespunzător, inclusiv accentuarea suferinței cauzate reclamantei urmare a agravării bolilor de care suferea pe fondul stresului, aceștia producând argumente și indicii din care rezultă măsura în care drepturile personale nepatrimoniale le-au fost afectate, elocvente în acest sens fiind probele testimoniale administrate în cauză, existând elemente probatorii adecvate de natură să permită instanței găsirea unor criterii de evaluare a întinderii acestora.

În determinarea cuantumului daunelor morale, legislația națională stabilește criterii concrete, cuantumul impunându-se a fi determinat în raport de datele concrete ale speței, cu luarea în considerare a unor elemente precum atingerea adusă valorilor care definesc personalitatea umană, valori care se referă la integritatea fizică și sănătate, la demnitate, onoare, prestigiu și alte valori similare, iar în cauza de față, fără îndoială că, prin procesul penal în care au fost angrenați cei doi

apelanți, ce s-a întins pe o durată de peste 5 ani, acestora le-au fost afectate negativ drepturile și libertățile fundamentale, astfel că suferințele fizice și psihice provocate pot și trebuie să fie reparate prin acordarea unor despăgubiri, apărările intimatului neputând fi acceptate pentru că nu poate fi tăgăduită trauma psihică încercată de cei doi apelanți, care s-a accentuat pe parcursul celor cinci ani cât a durat procesul, interval în care a avut de suferit și situația financiară a acestora cu impact asupra stării psihice, fiind afectat prestigiul social al apelanților, iar în cazul apelantei și starea de sănătate. Fără îndoială că procesul penal prelungit pe durata de timp menționată a fost de natură a produce prejudicii de natură morală apelanților din cauză, discutabil fiind numai quantumul sumei ce se impune a fi acordată, cunoscut fiind că este o sarcină dificilă cuantificarea în bani a prejudiciului moral suferit.

Cauza *Apicelle c/a Italia* ne oferă repere esențiale cu privire la metoda de calcul utilizată pentru determinarea desăgubirilor acordate în considerarea prejudiciului moral suferit de reclamanți: 1000-1500 euro pentru fiecare an din durata procedurii, și nu pentru fiecare an de întârziere, constituie o bază pentru calculul de efectuat. De asemenea, exemplificativ este modul de determinare a sumei acordată reclamanților din cauza *Bartok*: 2400 euro pentru o durată a procedurii de 9 ani și 6 luni, 1500 euro pentru 7 ani și 7 luni, 3000 euro pentru o durată a procedurii de 9 ani și 7 luni.

Totodată Curtea de Apel Oradea, în dosar nr. 1787/111/2018, pentru o durată a procesului de aproximativ 11 ani a apreciat că este rezonabilă suma de 15.000 lei (decizia civilă nr.365/2019-A).

Tot sub aspectul modului de determinare a daunelor morale, trebuie a se face trimitere și la cauza *Ernestino Zullo c/a Italia*, unde Curtea Europeană a Drepturilor Omului, constatând violarea art. 6 din Convenție cu privire la durata procedurii judiciare interne (9 ani), a apreciat că o bază de calcul între 1000-1500 euro pentru fiecare an de întârziere este o sumă rezonabilă, fără să conteze rezultatul favorabil sau nu al procesului.

Apelanții invocă, alături de încălcarea art. 6 și încălcarea articolului 8 din Convenție, care reglementează dreptul la respectarea vieții private și familiale, a domiciliului și corespondenței, în acest sens susținând că la momentul la care aceștia erau interceptați și supravegheați tehnic nu dețineau nicio calitate în cauză și, mai presus de toate, probele nu le-au fost niciodată aduse la cunoștință, nici nu au fost informați că s-a autorizat administrarea unor astfel de probe care, ulterior, au dispărut subit.

Din considerentele hotărârii apelate rezultă că instanța de fond a apreciat că nu se poate reține că prin procedurile de urmărire penală și procedurile judiciare, inerente aflării adevărului, s-ar fi încălcat reclamanților dreptul la viață privată, fără însă ca Tribunalul să fi făcut vreo referire la aspectele semnalate de reclamanți privitoare la absența proceselor-verbale de redare a convorbirilor interceptate, a suporturilor optice etc.

Astfel, potrivit documentelor din dosarul penal nr. 2635/111/2014, existente la filele 63-66 vol. III apel, la solicitarea instanței de apel din cauza penală, Parchetul de pe lângă Tribunalul Bihor i-a comunicat acesteia la data de 17.11.2017 faptul că se află în imposibilitate de a-i pune la dispoziție documentele solicitate, respectiv înaintarea încheierii prin care s-a soluționat referatul cu propunere de autorizare a interceptării convorbirilor telefonice din 09.06.2004 din dosarul nr. 302/P/2004, precum și comunicarea emiterii oricăror alte autorizații de interceptare sau de supraveghere, respectiv înaintarea proceselor verbale de redare și suportii optici aferenți, deoarece în arhiva instituției nu mai există niciun act cu referire la dosarele cu nr. 80/P/2013 sau nr. 302/P/2004 (f. 75 vol. III apel). Tot la solicitarea instanței penale de apel, Tribunalul Bihor i-a înaintat acesteia o copie a încheierii cu nr. 44/09.06.2004 (f. 76 și 81-83 vol. III apel), ulterior acesta comunicând și autorizația aferentă încheierii cu nr. 44/09.06.2004 (f. 128 vol. III apel). Dat fiind că Parchetul de pe lângă Tribunalul Bihor a comunicat că nu deține suportii optici și procesele-verbale de redare a convorbirilor interceptate, solicitate de către instanța de apel, aceasta din urmă a emis în mod repetat adrese către Serviciul Român de Informații, în vederea comunicării acestor documente, care a răspuns prin Adresa nr. 982607/26.01.2018, precizând că nu deține înregistrările aferente autorizației antemenționate, respectiv că materialele rezultate nu îi aparțin (f. 176 vol. III apel). Revenindu-se în mod repetat cu adrese către Parchetul de pe lângă Tribunalul Bihor, acesta a comunicat în cele din urmă instanței de apel că,

potrivit evidențelor instituției, în baza autorizației aferente încheierii cu nr. 44/09.06.2004 nu au fost efectuate interceptări (f. 194 vol. III apel).

În jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, în interpretarea și aplicarea art. 8, pentru a determina dacă ingerința autorităților în viața privată era necesară într-o societate democratică și dacă s-a menținut un just echilibru între diferitele interese în joc, Curtea a cercetat dacă ingerința era prevăzută de lege, dacă urmărea unul sau unele scopuri legitime și dacă a fost proporțională cu aceste scopuri. După cum a subliniat adeseori instanța de contencios european, art. 8 reclamă din partea statelor îndeplinirea unor obligații pozitive, inerente asigurării respectului efectiv al vieții private și familiale, între care organizarea accesului persoanelor la dosarele autorităților publice care conțin datele lor personale. Într-o speță în care reclamantul s-a plâns de păstrarea de către autorități a unor informații al căror conținut nu-l cunoaște, fosta Comisie a decis că o atare situație constituie o ingerință în exercițiul dreptului la viață privată, iar în cauza *P.T. contra Republicii Moldova*, Curtea Europeană a reținut încălcarea adusă dreptului la viață privată pentru stocarea sistematică, precum și alte modalități de folosire a informațiilor privitoare la viața privată a unei persoane de către autoritățile publice, sens în care a acordat daune morale în valoare de 4.000 Euro.

Instanța de apel reține încălcarea art. 8 din Convenție atâta timp cât în cazul apelaților reclamanți nu au fost asigurate garanții adecvate și efective împotriva arbitrariului, concluzie întemeiată pe absența posibilității de acces a acestora la informațiile asupra interceptărilor, fiind neîndoios că aceștia nu s-au bucurat de o protecție suficientă contra abuzului de putere, atâta timp cât procedura efectiv aplicată și datele interceptate, respectiv conservarea acestora, nu au fost gestionate sub o formă accesibilă persoanelor direct interesate.

Chiar licite fiind interceptările, lacunele existente în conservarea informațiilor asupra interceptărilor și lipsa accesului apelaților la datele respective vădește caracterul ocult al măsurilor luate împotriva acestora, atâta timp cât nu au intrat în posesia actelor întocmite în cadrul procedurii relative la autorizarea și conservarea interceptărilor, rezultând cu puterea evidenței că o atare situație, absența conservării în arhivă oficială a informațiilor interceptate, constituie o ingerință neadmisă de Convenție, argumente în considerarea cărora instanța conchide că în cuantificarea daunelor morale se impune a fi avută în vedere și vătămarea produsă apelaților prin încălcarea art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, alături de vătămarea cauzată prin încălcarea art. 6 paragraful 1 din Convenție.

În cuantificarea daunelor morale, sub aspectul ambelor componente, în întregul lor, instanța reține, din perspectivă jurisprudențială, că instanțele naționale și Curtea Europeană a Drepturilor Omului se raportează nu numai la criteriile de evaluare prestabilite de legislația națională, ci au în vedere și o judecată în echitate, aprecierea circumstanțelor particulare ale fiecărei cauze prin raportare la consecințele pe care procesul penal le-a avut cu privire la viața particulară, socială, astfel cum acestea au fost relevate de materialul probator administrat.

În speță, astfel cum s-a relevat anterior, s-a dovedit impactul negativ pe care l-a avut procesul penal asupra situației personale și familiale a celor doi apelanți, prin menținerea acestora în stare de nesiguranță o perioadă lungă de timp în care s-a deteriorat și imaginea lor publică, respectiv prin lipsa de acces la informațiile privind viața privată și de familie, toate aceste aspecte fiind de natură a le adânci suferințele fizice și psihice, fiind evident prejudiciul de natură morală încercat de aceștia, prejudiciu ce este dat de starea de incertitudine, de starea de tensiune generată de derularea procedurii în intervalul menționat, mai mult, referitor la deteriorarea stării de sănătate a apelantei, se poate prezuma în mod rezonabil că procesul penal a constituit un factor favorizant în ceea ce privește accentuarea bolilor de care suferă aceasta.

Însă sub aspectul întinderii reparației, date fiind elementele de evaluare a prejudiciului moral, Curtea apreciază că sumele pretinse de apelanții reclamanți, de 1.500.000 Euro, respectiv de 1.000.000 Euro, sunt exagerate și lipsite de concordanță cu situația de fapt, dar și cu jurisprudența națională și europeană evocată pe parcursul prezentelor considerente. Este adevărat că apelanții reclamanți au suferit o perioadă îndelungată consecințele condiției de inculpați trimiși în judecată, dar cerința de

echilibru între dreptul Statului de a apela la proceduri judiciare penale și dreptul cetățeanului de a fi despăgubit pentru traumele psihice inerente reclamă o abordare corelativă, proporțională a acestor despăgubiri, în sensul că ele nu trebuie reduse la un quantum derizoriu, care să nu își atingă scopul reparatoriu, dar nici nu trebuie transformate într-o sursă nejustificată de mărire a patrimoniului.

În considerarea ansamblului argumentelor expuse, procedând la cuantificarea daunelor morale în baza aprecierii, pe baza materialului probator existent la dosar, a intensității vătămării pretinse și a consecințelor negative suferite pe plan fizic, psihic și afectiv, prin respectarea unui just raport de proporționalitate între prejudiciu și reparație, instanța de apel consideră sumele de 7.000 Euro, respectiv de 10.000 Euro, ca fiind rezonabile și echitabile în raport de circumstanțele cauzei, dar și în raport de statuările în echitate pe care Curtea Europeană a Drepturilor Omului însăși le aplică pentru întinderea reparației ca urmare a unor încălcări a art. 6 și art. 8 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului. Sub aspectul dobânzilor, atâta timp cât creanța împotriva Statului este stabilită prin prezenta hotărâre, aceasta nu este purtătoare de dobânzi începând cu data introducerii cererii, obligația de plată devenind scadentă la data stabilirii acesteia cu titlu definitiv, astfel că din perspectiva art. 1535 din Codul civil, pe perioada anterioară respectivului moment nu pot fi pretinse dobânzi legale.

Față de considerentele ce preced, instanța, în baza dispozițiilor art. 480 alin. 2 din Codul de procedură civilă, va admite apelul, va schimba în parte sentința în sensul că va admite în parte acțiunea și, în consecință, va dispune obligarea pârâtului la plata sumei de 7.000 Euro în favoarea reclamantului Secară Coriolan și la plata sumei de 10.000 Euro în favoarea reclamantei Secară Nela Mirela, cu titlu de daune morale, celelalte dispoziții ale sentinței urmând a fi păstrate.

De asemenea, în aplicarea prevederilor art. 453 alin. 2 din Codul de procedură civilă, intimatul va fi obligat la plata sumei de 2.000 lei cu titlu de cheltuieli de judecată parțiale în apel, reprezentând o parte din valoarea onorariului avocațial.

PENTRU ACESTE MOTIVE
ÎN NUMELE LEGII
DECIDE:

ADMITE ca fondat apelul civil declarat de apelanții Secară Coriolan și Secară Nela Mirela în contradictoriu cu intimatul Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice – Direcția Generală Regională a Finanțelor Publice Cluj-Napoca, prin Administrația Județeană a Finanțelor Publice Bihor, împotriva sentinței civile nr. 33/C din 27.02.2020 pronunțată de Tribunalul Bihor, pe care o schimbă în parte în sensul că:

Admite în parte acțiunea formulată de reclamanții Secară Coriolan și Secară Nela Mirela împotriva pârâtului Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice și, în consecință, obligă pârâtul Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice la plata sumei de 7.000 euro (echivalent în lei la data plății) în favoarea reclamantului Secară Coriolan și a sumei de 10.000 euro (echivalent în lei la data plății) în favoarea reclamantei Secară Nela Mirela, cu titlu de daune morale.

Păstrează celelalte dispoziții ale sentinței.

Obligă partea intimată să plătească apelantei Secară Nela Mirela suma de 2.000 lei cheltuieli de judecată parțiale în apel.

Cu recurs în 30 de zile de la comunicare.

Recursul se depune la Curtea de Apel Oradea.

Pronunțată în ședința publică de azi, 24 iunie 2021.

PREȘEDINTE
Moșincat Eugenia

JUDECĂTOR
Stan Aurelia Lenuța

GREFIER

Ilea Florina – în concediu de odihnă
semnează înlocuitor grefier șef secție Meda Filip

Red. decizie: jud. Moșincat E.
Jud. fond: Balogh Teodora Carmen
Tehnored. M.V./23.07.2021

Se com. cu:

Secară Coriolan

Secară Nela Mirela

Statul Român prin Ministerul Finanțelor Publice – Direcția Generală Regională a Finanțelor
Publice Cluj-Napoca, prin Administrația Județeană a Finanțelor Publice Bihor

WWW.LUMEAJUSTITIERO